

Р. Д. Гладій

Новий Витків

НОВИЙ ВИТКІВ – село Червоноградського (до липня 2020 – Радехівського) району Львівської області. Належить до Радехів. громади. Н. В. знаходиться на р. Білосток (притока Західного Бугу), за 93 км від обл. центру, 20 км від м. Червоноград, 12 км від м. Радехів та залізнич. ст. Радехів. Площа 4,7 км². За переписом насел. 2001, проживали 1238 осіб; 2019 – 1192 особи; переважно українці. Проходить автомобіл. шлях держ. значення Червоноград–Броди. Обстежено поселення культурно-істор. спільності шнур. кераміки, виявлено давньорус. та ін. артефакти. Вперше згадується у писем. джерелах 1469 як Витків. Пізніше виокремили 2 насел. пункти, що були розділені річкою: Н. В. і Старий Витків (нині сх. частина Н. В.). Після 1-го поділу Польщі 1772 поселення відійшли до Австрії (від 1867 – Австро-Угорщина). Наприкінці 18 ст. Н. В. став містечком із розвиненими торгівлею та ремеслами. Відтоді ж – у власності графа Бадені. 1800 проживали 739 осіб, з них 35 євреїв і 21 німець. 1854–67 та 1912–40 – у складі Радехів., 1867–1912 – Кам'янка-Струмилів. пов. Наприкінці 19 ст. діяли одно- та двокласна школи. На поч. 1-ї світової війни чимало мешканців мобілізували до австр. армії. Після розпаду Австро-Угор. імперії 1918 – під владою ЗУНР. Влітку 1920 незнач. період контролювали більшов. загони. 1920–39 – у складі Терноп. воєводства Польщі. Існувала ґміна Віткув Нови. Від 1939 – село Львів. обл. УРСР; 1940–63 та 1965–2020 – Радехів., 1963–65 – Сокал., від 2020 – Червоногр. р-нів. Жит. зазнали сталін. репресій. Від 22 червня 1941 до серед. липня 1944 – під нім. окупацією. До серед. 1950-х рр. на околицях вели боротьбу загони ОУН–УПА. У 2-й пол. 20 ст. Старий Витків як окремих насел. пункт ліквідували. Нині працюють с.-г. підприємства «Відродження», «Агро ЛВ Лімітед» і фермер. госп-во «Костюк». Діє Витків. мислив. лісництво (3,5 тис. га лісів). Є значні поклади торфу та піску. У Н. В. – заг.-осв. школа, дитсадок; Нар. дім, б-ка; амбулаторія заг. практики сімей. медицини. Пам'ятка архітектури нац. значення – дерев'яна церква Преображення Господнього (1738). Збереглася муров. церква Вознесіння Господнього (1910), спроектована арх. В. Нагірним. Пам'ятка монум. мистецтва місц. значення – погруддя Т. Шевченка. Серед видат. уродженців – культ.-осв. діячі брати Михайло і Федір Білоуси (19 ст.) та В. Білецький, громад.-політ. діяч, журналіст, дійс. чл. НТШ Л. Мишуга, фахівець у галузі механіки руйнування матеріалів і міцності конструкцій Я. Іваницький, фізіолог рослин С. Коць, бібліограф, археограф О. Дзьобан, художник О. Шульган, музикознавець С. Лісецький, співак О. Мишуга (тут і похов.); засн. музей,

встановлено погруддя), балетмейстер, хореограф, засл. діяч мистецтв України В. Саболта. З Н. В. пов'язане життя поета-гумориста, перекладача, літературознавця Р. Качурівського.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Радехівщина: Край звитяги та краси: Фотоальбом. Л., 2005;
2. Дзьобан О. Історія Нового Виткова. 2006 (обидва – Львів).

Бібліографічний опис:

Новий Витків / Р. Д. Гладій// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-73167>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).